
Indsigt: Det hele handler om nysgerrighed

Læs her, hvorfor 'nysgerrighedskultur' er en afgørende faktor for kompetenceudvikling på biblioteket.

Ét ord er gået igen og igen i forbindelse med dette projekt. Det er ordet nysgerrighed. Derfor får ordet sin egen lille artikel. 'Nysgerrighedskultur' beskrives nemlig som en nøgle til kompetenceudvikling på biblioteket.

Som beskrevet i artiklen "Guide: Skab overblik over organisationens kompetencer" er der et nært slægtskab mellem kompetenceudvikling og faglig kultur på biblioteket. Samtidig er der stor forskel på de enkelte biblioteker og deres strategiske fokus. Mens nogle biblioteker er meget fokuseret på samskabelse med lokalsamfundet, er andre biblioteker mere fokuseret på formidling af samlingen. Og imellem disse to yderpunkter findes der omtrent så mange varianter, som der findes folkebiblioteker i Danmark. Som tidligere erklæret: Folkebibliotekerne udgøres af en mangfoldighed af kulturinstitutioner med forskellige udtryk, prioriteringer, ledelsestile, medarbejdere og fagligheder.

Kultur vs. strategi?

Bibliotekernes individuelle faglige kultur vil i høj grad være med til at påvirke, hvordan nye behov og muligheder anskues og tilgås på det enkelte bibliotek. For som en del biblioteksledere og -medarbejdere har adresseret i tilblivelsen af dette projekt, så gælder det, at "kultur spiser strategi til morgenmad" ("*Culture eats strategy for breakfast*", citat fra ledelsesteoretiker og forfatter Peter Drucker).

Vi kan med andre ord ikke udvikle os fagligt - individuelt eller som kollektiv - hvis ikke vores kultur understøtter udviklingen. Og her er det, vi igen og igen er blevet mindet om, at kompetenceudvikling blandt medarbejdere på biblioteker fordrer en stærk nysgerrighedskultur. Ikke mindst når det gælder udvikling inden for de tre temaer, som er udvalgt i nærværende projekt: Brugerforståelse, Tværgående samarbejder og Publikumsudvikling.

Alle tre temaer handler om at skabe værdi på nye måder både for og sammen med andre. Og for at kunne det, må man agere nysgerrigt over for disse "andre", så man forstår, hvad der er værdifuldt for dem; hvad de værdsætter og hvordan de opfatter biblioteket. Det er dét, som gør nysgerrighedskulturen afgørende.

Hvad er nysgerrighedskultur?

Det kan siges kort. Nysgerrighedskultur er, når vi vedholdende spørger os selv:

Hvordan kan vi lære os selv, vores brugere, vores lokalsamfund og vores samarbejdspartnere bedre at kende?

Hvis dette spørgsmål er indlejret i alle aspekter af bibliotekets opgaveløsning, så har man en skabt en nysgerrig kultur, som er gearret til udvikling. Det vil komme til udtryk i alt fra formidling af samlingen til det daglige værtskab, fortløbende kommunikationsindsatser, events og arrangementer, strategiske udviklingsprojekter og alt hvad der ellers måtte falde ind under folkebibliotekernes samlede gesjæft.

Gør nysgerrigheden til en prioritet

De konkrete redskaber, som er udviklet undervejs i dette projekt, handler på forskellige niveauer om at starte nye samtaler (internt og eksternt), øve sig i konkrete teknikker samt om at eksperimentere. Men redskaberne er ikke til megen gavn, hvis de grundlæggende forudsætninger ikke er på plads. Hvis nysgerrigheden ikke er en prioritet. Det vil være som at rulle en sten op ad en bjergside; den vil rulle ned igen når toppen er nået.

Udvikling kræver vedholdenhed, og den største faldgrube er, at indsatsen ikke prioriteres, når hverdagen indtræffer. Der skal være fuld ledelsesopbakning, som kan aflæses i ressourceallokeringer, og der skal være gnist i øjnene på de medarbejdere, som skal bidrage til at betræde de nye stier. Dertil er det vigtig at være opmærksom på, at nysgerrighed ikke falder lige naturligt for alle medarbejdere - og ej heller for alle ledere.

OBS! Hvis du er en del af en medarbejdergruppe (eller et helt bibliotek), som længe har været drevet af en stærk nysgerrighedskultur, vil flere af de konkrete redskaber formentlig være kendt stof. I vil for længst have foretaget lignende eksperimenter og øvelser af jer selv. I det tilfælde anbefaler vi i stedet at orientere jer mod de faglige artikler her på siden samt eventuelt dykke ned i resultaterne af kortlægningen af bibliotekernes kompetencebehov.